1884-02-17

SENDER
Niels Skovgaard

RECIPIENT
Joakim Skovgaard

FACTS

Document type:
Letter

Sender's location:
Rosenvænget

Mentioned people:
H.C. Aggersborg
Edma Frølich Stage
Sofie Holten
Susette Cathrine Holten
Karl Jensen
Janus la Cour
Susette Maribo
Viggo Pedersen
Titus Schouw
Joakim Skovgaard
Niels Skovgaard
Wilhelmine Skovgaard
Christian Skredsvig
Hildegerd Wittrup
Kristian Zahrtmann

Archive:
Mappe 18 nr. 32, 32a og 32b

TRANSCRIPTION

Mappe 18 nr. 32 – 32b

Rosenvænget 27. Februar 84

Kjære Joakim!

Da Du ikke havde fået Onkel Christians[1] og mit brev, som handlede om lånet til Onkel Titus, dengang Du skrev det brev til Onkel Christian, som Du har sendt til mig, så tror jeg nok at jeg venter med at give ham det, indtil jeg hører fra Dig igen. |Jeg taler dog mugligvis med Faster[2] derom.| Det brev som jeg fik fra Onkel T. er desværre skrevet en uge senere end det han har skrevet til Dig, ellers kunde Onkel Chs. brev måske have nået Dig, inden Du skrev. Ja kjære Joakim det er sørgeligt, men vi må håbe på det bedste, selvom Onkel, hvilket jeg slet ikke er sikker på, kommer fra gården, så må han vel kunde finde en beskæftigelse der kan skaffe ham underholdt, selvom det bliver ringe nok, og skulde det være, så kan vi vel også give noget til. Det synes jeg er meget bedre, en nu at give låne ham alt hvad vi ejer,

-2-

for det kunde jo være, at han alligevel senere måtte gå fra gården, og måske så alle vores penge vare tabte, så stod vi der, og var slet ikke istand til at hjælpe det mindste. Jeg går nemlig ud fra, at det er umuligt for os eller Onkel C. eller nogen anden her at bedømme om den sikkerhed der bydes os, virkelig er nogen sikkerhed, og selv om Onkel T siger det, så kan han tage fejl. Nej vove alt hvad vi ejer, det bør vi ikke gjøre. Jeg kan så godt forstå alt hvad Du skriver til Onkel C. og førend jeg havde talt med ham, havde jeg også temmelig bestemt at låne Onkel T. pengene, men nu er jeg vis på at det er rent galt at gjøre det. Vilde vi gjøre det, måtte vi altså først betale Onkel C., hvad der tilkommer ham, og så se at låne penge på vores hus andet steds, og hvis de så blev krævet ind, så kunde vi blive nødt til at sælge huset. Der er ingen tvivl om at det var godt at ligne de første

-3-

kristne, men det er rigtignok et spørgsmål om, når Herren siger "giv alt dit gods til de fattige", det vilde være rigtigt af os at give alt til Onkel T., men det vil jeg lade stå hen. Der er derimod en ting, som jeg lægger stor vægt på, nemlig at når vi har fået evner til at blive til noget som malere, og det tror vi jo dog bægge vi har, så er det et kald vi har fået, og så tror jeg, at når Gud har givet os den lille formue vi har, så er for at vi des bedre kan røgte dette kald, vi kan nemlig bedre røgte det, når vi står lidt uafhængigt, end når vi må male løs, for at kunde leve, derom er Du vist ligesåvel overbevist som jeg. Nå! jeg håber at det er overflødigt, på en måde er alt

hvad Du skrev om Onkel T overflødigt., men jeg er meget glad ved, at jeg har skrevet alt dette; det var vel med Dig, som det var med mig, at jeg slet ikke vidste hvor meget jeg ejede, og derfor var tilbøjelig til at gjøre skridtet. Det kan vist ikke blive nogen fallit for Onkel, men at d'Aqueria tager Østrøø igen, med gæld og det hele, og så tænker jeg at Onkel, selvom han står tomhændet, ingen gæld har.

-4-

Dine billeder er kommet, de er hos forgylder Mogensen, jeg så dem så flygtigt igår, og havde ventet dem herhjem idag, men de kommer vel imorgen, jeg blev højst forbavset, ved ikke at finde nogen af Z., men de er vel altså gået i en anden kasse. Intet hørt fra konsulen i Napoli, men for lidt siden fået et brev fra postvæsenet, om at Lundby rullen ligger i Napoli, og at jeg skal sige besked, om hvad der skal gjøres med den, jeg tænker jeg lader dem sende den til konsulen i Roma, eller snarere til Viggo Pedersen, og så skriver til ham om at gemme den til Dig, det er vist bedre end at lade den sende til Athen, da Du skriver at det er usikkert. Som sagerne nu står tænker jeg foreløbig slet ikke på nogen bøsse, men vil Du ikke købe noget til mig på rejsen, så kan jeg brilliant bruge Dine gaver her hjemme, sådan har jeg bestilt et herligt fotografi efter et hoved af Rembrandt, det er til 12 kr. jeg så det hos Fröhlich. Jeg tror nok jeg har hilsner fra Fröhlichs til Z. Foltmar giver vist ikke 400 kr. for pløjemarken, han vil nok have studier, men han vil vist have dem billigt. Hils Z

-5-

Mappe 18 nr. 32b

Så er jo nu lofterne igen meget sorte, og de vilde jo gærne have dem hvide, de vil dog nødigt af med dekorationerne i dagligstuen, der må i det hele taget gjøres noget i stand til foråret, og så kunde man jo prøve på om de endnu en gang kan gnides af med brød, men dersom de ikke kan blive skikkelige, så bliver vi vist nød til at lade dem stryge hvide, vist snarest spisestugen, skønt det rigtignok er det loft, som jeg helst så bevaret, men det skal det stryges over, så tegner jeg det først med nøjagtige mål. Hvad tror Du om malerstuerne, når Du kommer hjem, skal vi hver tage sin, jeg kommer vist nok til at male en del efter model, eller skal vi nøjes med den store, der er jo to vinduer, så vi kan det måske, det lille vindu er vist ikke så galt at stille model op ved, i så tilfælde vil Kabell vist gærne leje det andet, han har snakket der om. For nogen tid siden sendte jeg et brev fra Rejnharts til Athen, jeg håber Du har fået det, Cathrine[3] afsendte et brev den 27ende Januar, ellers har Du fået de andre og vi har fået Dine. Carl Jensen

-6-

rejste for nogen tid siden til Helsingør, for at se at skabe sig en eksistens som tegnelærer, men det lader ikke til at han kan få nogen synderlig elever,

da der er en anden, han vil nu prøve i Helsingborg, det gjør mig gruelig ondt for ham. Nej Du! jeg er fuldkommen vis på at jeg helst må vente lidt endnu med at rejse til syden, og hvor sjov det end kunde være, så venter jeg, og jeg tror heller ikke Kabell vil rejse, jeg talte kun to ord med ham igår, han har fået dit brev. Men jeg synes skam at Du skulde rejse med mig om 1½ år eller så, væsenligst til Grækenland, det kunde Du vist meget udbytte af, gjør det, vi kan såmænd godt bægge være ude. Jeg har vist skrevet til Dig at den ramme der kom om Dit juleudstillingsbillede klædte det grueligt, den var først guld og så blev den sølvgrå, mon den ikke kunde passe til et af de billeder der nu kommer fra dig? for dette kunde hårt trænge til en anden, og så skulde det være en aldeles flad blak forgyldt, jeg har nemlig prøvet det i min ramme som jeg fik igår, og der er inderst en flad blank bred guld liste, og jeg tror ikke at

-7-

der kan findes noget bedre til det vanskelige billede. Det er Zartmands ide med blankt guld inderst og det er sikkert brilliant til mange billeder, dit andet billede fra Zivita har ikke fået nogen ramme endnu, jeg tror jeg giver det en med blankt guld inderst, for det klæder det fortryllende, den dybe farve i guldet giver det en klarhed og et solskin, som vist vilde fryde dig om du så det. Hvis jeg ikke må give høstfolkene en ny ramme, så lader jeg den gamle bronsere, for noget må der gjøres, jeg har taget det ud af rammen, da jeg ellers ikke kan holde det ud. Cathrine maler meget pænt, men det er skam ikke sådan at sige noget derom. la Cour maler mange billeder, hvoraf synes bedst om et med et solglimt, men det har jeg vist før skrevet om, sådan nogen, jeg tror ikke han nogensinde har malt noget så godt.

Så maler han sin sølede vej med birketræerne, Tyllinge, og et nyt med nys udsprungne birketræer, og et andet fra Helgenæs med stille vand og lummerhede.

Jeg selv gjør det, at jeg vasker og skraber min luft ud, til det bare lærred, og lidt til,

-8-

det vil sige spartelfarven med. Jeg ved ikke noget om tegningen til Kunstforeningen, men kan vel få at vide. På mandag går jeg vel til auktionen, for at vores ting ikke skal gå for slet ingen ting. Jeg ved ikke af at de nye kunstnere er så udmærkede her hjemme, nogen af dem synes

jeg da er nogle oddere, men det er de naturligvis ikke alle. Du tager da vel endelig til Olympia. Jeg skal nok sende Skredsvig min radering, men jeg har opsat det, for at kunde sende ham mere end den ene snottede første, akurat det samme har været tilfældet med dig, men det er måske best at gemme dem til Du kommer hjem. En tegning tvivler jeg om at Skredsvig får fra mig. Ja Cathrine har vist givet dig en glødende beskrivelse af karnevalet, som da endelig blev til noget, efter mange besværligheder. Til Cathrines fødselsdag var truppen, Faster, frøknerne Beck, Hildgerd, frøknerne Frølich og Holten hos tante Sysette, meget sjov, Harald en sang, vi unge i Casino. Har Du ikke fået den pakke som jeg sendte til Napoli, det var Lundbyrullen. Endelig kommer her det mål på Købkes Pompeianske billede, som jeg glemte at putte i forrige brev. Nå lev vel og ærg dig ikke over at jeg ikke komme, men rejs en anden gang med mig. Hils Z meget. Madam Hansen hilser og la C. også samt andre. Din broder.

---

[1] H.C. Aggersborg

[2] Wilhelmine Skovgaard

[3] Susette Cathrine Holten, f. Skovgaard.

jeg ingen skal have det, vil jeg da lade det gjøre, og så kan det jo lige så godt gjøres nu. Så kunde det gerne være at Engelstad ville leje det, og det var jo bedre end til en landskabsmaler der måske kun vil have det om vinteren.
Dine billeder er ikke kommet endnu. Der skal snart være en Kistke udstilling på Kunstforeningen, jeg låner dem vores ting, det bliver vist en kostelig udstilling. Skal jeg dog ikke hellere lade den gamle ramme til Holstfeldt bronsen male grøntlig, for billigheds skyld, det kan vist nok gå an. Jo! Havde inden jeg kom hjem i November, talt til Mogensen om ramme til Dine Kornlea piger, så jeg kunde ikke godt gå til den skikkelige Schildstrand, som laver hvad man så siden forlanger, og laver det pænt, og nu satte Mogensen sig med hænder og fødder imod at lave en bred blank forgyldt flade, så der kommer kun en på en ramme, og så mat guld for resten. Der er vist ingen udstillings blanketter at få endnu.

Sådan noget blanke

Jeg tror just ikke at Du skal gøre megen regning på at sælge, til de priser Du nævner, ellers synes jeg de er meget pæne. Intet hørt fra Kroyer.

Side 5

da jeg forleden talte med Onkel Chr. om det andet, kom vi også til at tale om det, det vil sikkert være det rigtigste, og når Onkel alting har talt der om, er det sikkert. Vi giver ham 4 procent, og de Obligationer vi gør står omtrent til det samme, så vi vil ingen tab have af at han tager Obligationerne og vi har bunden fast og kant; han vil derimod have nogen fortjeneste af at sætte sine penge til en noget højere rente, så jeg synes nok at det er naturligst at vi nu udbetaler, den er Du vist enig med mig. Det er en stor skam at jeg ikke skrev til Dig, straks efter at jeg skrev til Onkel, men Du har vel fået Onkel Chrs brev, og så gør det jo ikke så meget. Jeg kom til at opsætte, af flere grunde, jeg vilde skaffe Dig navnet på Ørn og besked om Thorsø og om Dit billede på auktionen, men jeg gik adskillige gange forgæves til Myrop, nu har jeg imidlertid truffet ham, men hvad hjalp det så? jeg har knuskat pejl, han har ikke været på nogen Ø, men set på folkene fra alle mulige

SKOVGAARD-MUSEET
Maleri Nr. 320

dem, når de kom til Piraeus mødte deres ældre, og der ser man mange dejlige sager hos, men det har Du kanske selv erfaret: Jeg nåede først et par til Rom idag, men traf ham ikke, efter det vist om morgen. Nej: det er ikke mig der har sendt nogen katalog. Jeg bare mig rejst ad på auktionen, jeg bad Zacho om at byde på vores billeder, for ikke at gjøre det selv, men fra flere end boghandler Berg-and til det, var mend, de rådede mest fra at købe billeder kvarte ned under 100 kr. formend man købt til, og B. spurgte hvor højt han så skulde gå, og jeg sagde til 150, men så gik det kun til 140, ærgerligt, så stod jeg der selv med det; men da kom B. lidt efter og fortalte at han havde en køber til det, en mageløs Con det blev imidlertid ikke til andet end udsabelse den dag og mange mange andre dage, men idag var jeg hos B. og fik at vide at det nu blevet til mest alligevel, Du får ca nok cirka 150 kr. Så er jeg meget bedrøvet over at jeg i forrige brev glemte at fortælle Dig, at Frøken Elise Aabe kort efter nytår da var det allerede så længe siden, så det faldt mig ikke ind, at Du ikke vidste det.

Der skal skrives et værk over Danmark i stil med „Italien", så Du nok kender la Cour bar. det er en vid navn Gal bejdet? der vil have det, der skal være mange billeder, og han var her for nogen tid siden, for at få mig til at tegne noget dertil, og for at se at få noget af Fedes, men har jeg ledt ud hvad jeg tror kan bruges, det er mest af Cathrines ting, men der er en tegning af Aaen og havet og en i en tegnebog fra Helen Kilde, dansen Jeg kan bruge dem, må han så låne dem, og jeg forlanger naturligvis betaling.

Jeg kommer ikke til Dig nu, Kathy skal til Tyrolen til sommer, og male på bestilling, men han skyr ulejlighed, for så til efteråret at gå derfra til Italien, han kan alligevel ikke forelobig leje atelieret, og han vil sikkert ikke kunne sende da det ligger så langt fra hans forældre bolig, jeg har dermed tænkt på at spørge Engelsted, han vil vist ikke have det som det er, men det var jo ikke svært at sætte et vindue i loftet på det store tylthus, når der kom et sådant over Agnes til trappen, så blev det meget bedre for en fotgrafmalet, dersom

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 32

Rosenvænget 27 Februar 84.

Kjære Joakim.

Da Du ikke ~~har~~ fået Onkel Christians ~~brev~~, og mit brev, som handlede om lånet til Onkel Titus, dengang Du skrev det ~~til~~ brev til Onkel Christian, som Du har sendt til mig, så tror jeg nok at jeg venter med at give ham det, indtil jeg hører fra Dig igen.* Det brev som jeg fik fra Onkel T. er desværre skrevet en uge senere end det han har skrevet til Dig, ellers kunde Onkel Chs. brev måske have nået Dig, inden Du skrev. Ja kjære Joakim det er sørgeligt, men vi må håbe på det bedste, og selv om Onkel, hvilket jeg slet ikke er sikker på, kommer fra gården, så må han vel kunde finde en beskæftigelse der kan skaffe ham underholdet, selv om det bliver ringe nok, og skulde det være, så kan vi vel også give noget til. Det synes jeg er meget bedre, en nu at ~~give~~ låne ham alt hvad vi ejer,

* Jeg taler dog muligvis med Fætter derom.

for det kunde jo være, at hans
alligevel senere måtte gå fra gården
og måske så alle vores penge være
tabte, så stod vi der, og var slet
ikke istånd til at hjælpe det mindste
Jeg går nemlig ud fra, at det er
umuligt for os eller Onkel C. eller
nogen anden her at bedømme om
den sikkerhed der bydes os virkelig
er nogen sikkerhed, og selv om
Onkel T. siger det, så kan han tage
fejl. Vilde vove alt hvad vi ejer, det
tør vi ikke gjøre. Jeg kan så godt
forstå alt hvad Du skriver til Onkel
C. og tør end jeg havde talt med
ham, havde jeg også fremmelig bestemt
at låne Onkel T. pengene, men nu
er jeg vis på at det er rent galt
at gjøre det. Vilde vi gjøre det, måtte
vi altså først betale Onkel C. hvad
der tilkommer ham, og så de at låne
~~andre~~ penge på vores hus andet steds
og hvis de så blev krævet ind, så
vilde vi blive nødt til at sælge
huset. Det er ingen tvivl om at
det var godt at ligne de første

(Pas. mon vi ikke kan få Onkel T. til at gå med på det?)

penge, men det er rigtignok et spørgsmål
som, ikke når Herren siger, gir alt dit
gods til de fattige, det vilde være
rigtigt af os at give alt til Onkel
T. men det vil jeg lade stå hen.
Der er derimod en ting, som jeg
lægger stor vægt på, nemlig at
når vi har fået evner til at blive
til noget som malere, og det tror
vi jo dog begge to, så er det et kald
vi har fået, og så tror jeg, at
når Gud har givet os den lille
formue vi har, så er det for at
vi des bedre kan røgte dette kald
vi kan nemlig bedre røgte det, ~~dersom~~
når vi står lidt uafhængigt, end
når vi må male ligefor at kunde
leve, derom er Du vist ligesåvel
overbevist som jeg. Nå! jeg håber
at det er for fuldstændigt at jeg har skrevet
alt dette; det var vel med Dig, som
det var med mig, at jeg slet ikke
vidste hvor meget jeg ejede, og derfor
var tilbøjelig til at gjøre skridtet.
Det kan vist ikke blive nogen fallit
for Onkel, men at d'Agneaux tager
Ostrått igen, med gæld og det hele,
og så tænker jeg at Onkel, selv om
han står tomhændt, dog ingen gæld
har.

Dine billeder er kommet, de er hos forgylder Rasmussen, jeg så dem så flygtigt igår, og havde ventet dem herhjem idag, men de kommer vel imorgen, jeg blev kjøst forbavset, ved ikke at finde nogen af Z., men de er vel altså gået i en anden kasse. Intet kjørt fra Konsulen i Napoli, men for lidt siden fået et brev fra post-væsenet, om at Lundby rullen ligger i Napoli, og at jeg skal dige besked, om hvad der skal gjøres med den, jeg tænker jeg lader dem sende den til Konsulen i Roma, eller snarere til Viggo Pedersen, og så skriver til ham om at gemme den til Dig, det er vist bedre end at lade den sende til Athen, da Du skriver at det er usikkert. Som sagerne nu står tænker jeg foreløbig slet ikke på nogen kasse, men vil Du ikke købe noget til mig på rejsen, så kan jeg brilliant bruge Dine gaver her hjemme. Z. skal
Sådan har jeg bestilt et kunstigt fotografi efter et hoved af Rembrandt, det er til 12 kr. jeg så det hos Frølich. Jeg tror nok at jeg har hilsener fra Frølichs til Z. Foltmar giver vist ikke 400 kr. for pløjemarken, han vil nok have studier, men han vil vist have dem billigt.

Så er jo nu loftene igen meget sorte, og de vilde jo gerne have dem hvide, de vil dog nødig af med dekorationerne i dagligstuen, de må i det hele taget gjøres nogle i stand til foråret, og så kunde jo prøves på om de endnu en gang kan gnides af med brød, men dersom de ikke kan blive skikkelige så bliver vi vist nød til at lade dem stryge hvide, vist snarest spisestuen, skjønt det vigtigste er dog loftet, som jeg helst så bevaret, men skal det stryges over, så tegner jeg det først med nøjagtige mål. Hvad tror Du om malerstuerne, når Du kommer hjem, skal vi lave tage sin, jeg kommer vist nok til at male en del efter model, eller skal vi nøjes med den store, der er jo 15 vinduer, så vi kan det måske, det lille vinduet er vist ikke så galt at stille model op ved, i så tilfælde vil Kabell vist gerne leje det andet han har maleret der om. For nogen tid siden sendte jeg et brev fra Rejnhardts til Athen, jeg håber Du har fået det, Catherine afsendte et brev den 27 ende Januar, ellers har Du fået de andre og vi har fået Dine. Carl Jensen

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 1/8 Nr. 2276

rejste for nogen tid siden til Helsingfor, for at se at skabe sig en eksistens som tegnelærer, men det lader ikke til at han kan få nogen synderlig elever, da der er en anden, han vil nu prøve i Helsingborg, det gjør mig gruelig ondt for ham. Nej Du! jeg er fuldkommen vis på at jeg bliver nødt må vente lidt endnu med at rejse til Syden, og hvor sjørt det end kunde være, så venter jeg, og jeg tror heller ikke Kobell vil rejse, jeg talte kun lidt med ham igår, han har fået Dit brev. Men jeg synes skam at Du skulde rejse med mig om 1/4 år eller så, vasenbrist til Tyskland det kunde Du vist få meget udbytte af, gjør det, vi kan sammen godt begge være ude. Jeg har vist skrevet til Dig at den ramme der kom om Dit julenatteventyrs billede skadte det grumsjørt, den var først guldt og så blev den stengrå, men den ikke kunde passe til et af de billeder der nu kommer fra Dig? for dette kunde hørt trange til en anden, og så skulde det være en aldeles flad blank forgyldt, jeg har nemlig købt det i mine rammer som jeg fik igår, og der er inderst en flad blank bred guldliste, og jeg tror ikke at der kan kjøbes noget bedre til det vanskelige billede. Det er Hartmanns idé med blankt guld inderst, og det er sikkert brukbart til mange billeder, Dit andet billede fra Civita har ikke fået nogen ramme endnu, jeg tror jeg giver det en mat blankt guld inderst, for det klæder det fortryllede dybe farve i guldet giver det en klarhed og et solskin, som vist vilde fryde Dig om Du så det. Heres jeg ikke må give bidstfolkene en ramme, så lader jeg den gamle brosserte, for noget må der gjøres, jeg har taget det ud af rammen, da jeg ellers ikke kan holde det ud. Cathrine maler meget pænt men det er skam ikke sådan at sige noget derom. Le Cour maler mange billeder, hvoraf jeg synes bedst om et med et solglimt, men det har jeg vist før skrevet om, sådan noget, jeg tror ikke han nogensinde har malet noget så godt.

Så maler han sin sidste vej med birketræerne, Tyllinge og et nyt med nys udsprungne bøgeløv, og et andet fra Fjelzinas med stille vand og kummerbuske. Jeg selv gjør det at jeg vasker og skraber mine billeder ud, til det bare lærred, og lidt til,

det vil sige spartelfarven med.
Jeg ved ikke noget om tegningen til Kunstforeningen, men kan vel få at vide. På mandag går jeg vel til at auktionen, for at vores ting ikke skal gå for slet ingen ting. Jeg ved ikke af at de ny kunstnere er så udmærkede her hjemme, nogen af dem synes jeg da er nogle oddere, men det er de naturligvis ikke alle. Du tager da vel endelig til Olympia. Jeg skal nok sende Skredsvig min radering, men jeg har opsat det, for at kunde sende kram mere end den ene snotteder første, akkurat det samme har vært tilfældet med Dig, men det er måske best at gemme dem til Dig kommer hjem. En tegning tvivler jeg om at Skredsvig får tra mig. Ja Cathrine har vist givet Dig en gloende beskrivelse af Karnevalet, som da endelig blev til noget, efter mange besværligheder. Til Cathrines Fødselsdag var troppen, Fasting, professorn Beck, Hildegard, professorn Frölich og Holtan kom tante Typette, meget sjov, Harald en sang, vi sang i Casino. Har Du ikke fået den pakke som jeg sendte til Napoli, det var Lundbygrullen. Endelig kommer her det mål på Kobkes pompeianske billede, som jeg glemte at nævne i forrige brev. Nå bær vel og arg Dig ikke over at jeg ikke kommer, men vejs en anden gang med mig. Hils I meget. Madam Hansen hilser og la C. også sagt andre. Din broder.